

Przedmiotowy system oceniania z geografii w klasie III gimnazjum

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje Polskę na ogólnogeograficznej mapie Europy • wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską i wskazuje te państwa na mapie • wymienia cechy położenia Polski • wymienia korzyści wynikające z nadmorskiego położenia Polski • rozpoznaje górskie formy polodowcowe na schematach • wymienia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na ukształtowanie powierzchni Polski • wymienia cechy rzeźby powierzchni Polski • wymienia nazwy punktów najwyższej i najniższej położonych w Polsce i wskazuje te punkty na mapie • rozróżnia na ilustracjach wybrane formy rzeźby terenu <ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy skał występujących w Polsce • wymienia nazwy ważniejszych skał i surowców mineralnych • wymienia geograficzne czynniki wpływające na klimat Polski • odczytuje informacje przedstawione na klimatogramach • wymienia nazwy głównych rzek oraz ich dopływów i opisuje ich rozmieszczenie na ogólnogeograficznej mapie Polski • omawia znaczenie gospodarcze Morza Bałtyckiego • wymienia ważniejsze nazwy gleb • wymienia nazwy formacji roślinnych występujących w Polsce • rozpoznaje wybrane gatunki roślin i zwierząt przedstawione na fotografiach • wyjaśnia znaczenie terminów: „powiat grodzki”, „powiat ziemski”, „gmina”, „województwo”, „prezydent”, „burmistrz”, „starosta”, „wójt” • wymienia nazwy województw oraz ich 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje na podstawie map położenie Polski na świecie i w Europie • wymienia nazwy skrajnych punktów Polski i wskazuje je na mapie • rozpoznaje formy polodowcowe na schematach i wskazuje obszary ich występowania na mapie Polski • omawia cechy rzeźby powierzchni Polski na podstawie mapy hipsometrycznej Polski • wymienia nazwy pasów ukształtowania powierzchni i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy większych regionów geograficznych w poszczególnych pasach ukształtowania powierzchni i wskazuje te regiony na mapie Polski • rozpoznaje na podstawie fotografii lub okazów główne rodzaje skał występujących w regionie i w Polsce • wskazuje na mapie Polski obszary występowania surowców mineralnych • odczytuje na mapach klimatycznych Polski przestrzenny rozkład temperatury powietrza i opadów atmosferycznych • opisuje cechy klimatu Polski oraz swojego regionu • wymienia nazwy wybranych jezior i wskazuje te jeziora na mapie Polski • omawia główne cechy położenia Morza Bałtyckiego • wymienia przyczyny zanieczyszczenia Bałtyku • opisuje za pomocą mapy gleb rozmieszczenie głównych typów genetycznych gleb w Polsce • określa na podstawie diagramu skład gatunkowy lasów w Polsce • opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie kompleksów leśnych w Polsce • opisuje podział administracyjny Polski 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie fizycznogeograficzne, polityczne i matematyczne Polski korzystając z mapy Polski, mapy Europy i mapy świata • opisuje położenie własnego regionu na podstawie ogólnogeograficznej mapy Polski • opisuje wody wewnętrzne, morze terytorialne oraz wyłączną strefę ekonomiczną na podstawie schematu i mapy ogólnogeograficznej Polski • opisuje granice Polski na podstawie ogólnogeograficznej mapy Polski i danych statystycznych • opisuje warunki powstania form polodowcowych • opisuje na podstawie krzywej hipsograficznej udział nizin, wyżyn i gór w powierzchni Polski • charakteryzuje na podstawie mapy hipsometrycznej cechy rzeźby powierzchni Polski • klasyfikuje skały występujące w Polsce ze względu na ich pochodzenie • wykazuje znaczenie gospodarcze surowców mineralnych • wyjaśnia wpływ czynników geograficznych na cechy klimatu Polski • analizuje przebieg izoterm lipca i stycznia na mapach klimatycznych Polski • opisuje pogodę kształtowaną przez poszczególne masy powietrza napływające nad Polskę • wyjaśnia występowanie w Polsce termicznych pór roku • wyjaśnia mechanizm powstawania wiatru halnego w górach i bryzy morskiej nad Bałtykiem • opisuje zagrożenia wynikające ze zmian klimatu w Polsce • opisuje cechy sieci rzecznej w Polsce • opisuje genezę i sposoby wykorzystania wód powierzchniowych • przedstawia sposoby wykorzystania wód podziemnych • omawia cechy fizyczne wód Morza Bałtyckiego 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależności między miejscowym czasem słonecznym a czasem strefowym i urzędowym w Polsce na podstawie mapy stref czasowych • określa położenie matematyczne Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • oblicza rozciągłość równoleżnikową i południkową Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • oblicza różnice czasu słonecznego między skrajnymi punktami Polski • charakteryzuje głównie jednostki tektoniczne Polski • wykazuje związki między budową geologiczną a dziejami geologicznymi • wyjaśnia genezę form polodowcowych • wykazuje pasowość ukształtowania powierzchni Polski • wyjaśnia wpływ przeszłości geologicznej na ukształtowanie powierzchni Polski • wyjaśnia wpływ współczesnych procesów geologicznych na ukształtowanie powierzchni Polski • opisuje i ocenia na podstawie danych statystycznych zasoby surowców mineralnych w Polsce • wykazuje związek między geograficznymi czynnikami kształtującymi klimat a cechami klimatu Polski • wyjaśnia przyczyny przestrzennego zróżnicowania temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce • wykazuje wpływ mas powietrza napływających nad obszar Polski na kształtowanie się pogody • wykazuje przejściowość klimatyczną Polski • wykazuje asymetrię dorzecza Wisły i Odry i wyjaśnia przyczyny jej powstania • wykazuje znaczenie gospodarcze kanałów powierzchniowych i podziemnych w Polsce • wyjaśnia zróżnicowanie zasolenia i temperatury wody Bałtyku • wykazuje znaczenie gospodarcze Morza Bałtyckiego • wyjaśnia przyczyny degradacji gleb i wymienia

<p>stolice i wskazuje je na mapie administracyjnej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na zmiany liczby ludności w Polsce wyjaśnia znaczenie terminu „gęstość zaludnienia” wymienia nazwy obszarów o największej i najmniejszej gęstości zaludnienia i wskazuje te obszary na mapie Polski wyjaśnia znaczenie terminu „migracja” wyjaśnia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce wymienia przyczyny migracji zagranicznych Polaków wymienia nazwy krajów, do których migrują Polacy wymienia nazwy mniejszości narodowych zamieszkujących Polskę wymienia nazwy mniejszości etnicznych i opisuje ich rozmieszczenie na mapie Polski wymienia przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce wymienia główne, aktualne problemy rynku pracy w Polsce i w zamieszkiwanym regionie odczytuje z danych statystycznych wskaźniki urbanizacji dla wybranych województw wymienia nazwy obszarów najbardziej zurbanizowanych w Polsce i wskazuje te obszary na mapie Polski wymienia nazwy obszarów o najkorzystniejszych warunkach przyrodniczych rozwoju rolnictwa i wskazuje te obszary na mapie Polski wymienia czynniki ograniczające rozwój rolnictwa wymienia nazwy głównych roślin uprawnych w Polsce wymienia czynniki warunkujące rozmieszczenie upraw w Polsce wymienia cele hodowli zwierząt w Polsce wskazuje przyczyny spadku pogłowia zwierząt hodowlanych w Polsce wymienia czynniki lokalizacji zakładów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania poszczególnych szczebli administracji samorządowej opisuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po 1946 roku opisuje czynniki wpływające na zmiany liczby ludności w Polsce opisuje strukturę płci i wieku na podstawie danych statystycznych oraz piramidy płci i wieku ludności Polski omawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce odczytuje z danych statystycznych wielkość migracji z Polski i do Polski wymienia nazwy regionów zamieszkiwanych przez mniejszości narodowe i wskazuje je na mapie Polski opisuje na podstawie danych statystycznych strukturę wyznaniową ludności Polski opisuje na podstawie danych statystycznych zmiany w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce opisuje zróżnicowanie stopy bezrobocia w wybranych województwach i porównuje je ze swoim województwem omawia na podstawie danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce wyjaśnia przyczyny rozwoju wielkich miast w Polsce opisuje funkcje miast Polski na wybranych przykładach wyjaśnia różnicę między miastem a wsią opisuje na podstawie map tematycznych warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce wyjaśnia wpływ polityki rolnej państwa na poziom rolnictwa w Polsce omawia na podstawie map tematycznych rozmieszczenie wybranych roślin uprawnych w Polsce wyróżnia główne cechy struktury hodowli w Polsce na podstawie analizy map, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny degradacji wód Morza Bałtyckiego opisuje cechy gleb występujących w Polsce wyjaśnia zależność między klimatem a szatą roślinną opisuje zasięg lasów na terenie Polski na podstawie mapy tematycznej porównuje zbiorowiska leśne na obszarach nizinnych i w górach wyjaśnia trójstopniowy podział władz administracyjnych wykazuje zmiany przyrostu naturalnego w Polsce od zakończenia II wojny światowej do dziś na podstawie danych statystycznych wykazuje przyczyny i skutki spadku przyrostu naturalnego w ostatnich latach porównuje na podstawie danych statystycznych współczynnik przyrostu naturalnego w miastach i wsiach Polski analizuje piramidę płci i wieku ludności Polski porównuje gęstość zaludnienia w swoim regionie z gęstością zaludnienia innych regionów Polski porównuje czynniki decydujące o rozwoju osadnictwa dawniej i współcześnie opisuje skutki migracji z Polski i do Polski opisuje wpływ ruchów migracyjnych na zmiany liczby ludności Polski omawia przyczyny ujemnego salda migracji ze wsi do miast w Polsce omawia przyczyny ujemnego salda migracji zewnętrznych w Polsce wyjaśnia przyczyny głównych kierunków współczesnych migracji zewnętrznych Polaków wyszukuje informacje o dorobku kulturowym wybranych mniejszości etnicznych wyjaśnia przyczyny zmian struktury zatrudnienia ludności wykazuje różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i we własnym regionie wyjaśnia przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce oraz migracji zarobkowej wybranych grup zawodowych porównuje wskaźnik urbanizacji zamieszkiwanego województwa ze wskaźnikiem urbanizacji w wybranym województwie i formułuje wnioski opisuje przyczyny zróżnicowania urbanizacji w wybranych regionach Polski wykazuje różnice między aglomeracją 	<p>sposoby jej zapobiegania</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia wartość użytkową gleb w Polsce ocenia lesistość Polski na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych opisuje kompetencje poszczególnych szczebli administracji samorządowej analizuje skutki ujemnego przyrostu naturalnego w Polsce analizuje okresy wyżu i niżu demograficznego w Polsce oraz formułuje wnioski oblicza współczynniki przyrostu naturalnego i rzeczywistego w Polsce charakteryzuje na podstawie map gęstości zaludnienia zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Polsce i zamieszkiwanym regionie oraz wyjaśnia te różnice, uwzględniając czynniki przyrodnicze, historyczne i społeczno-ekonomiczne ocenia atrakcje i bariery osadnicze w Polsce oblicza saldo migracji w Polsce opisuje skutki migracji zewnętrznych z punktu widzenia interesów Polski ocenia wpływ ruchów migracyjnych na zmiany liczby i rozmieszczenie ludności Polski wykazuje zróżnicowanie struktury narodowościowej Polski przed II wojną światową i obecnie analizuje przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce opisuje zróżnicowanie narodowościowe i etniczne wybranych regionów Polski charakteryzuje dorobek kulturowy, gospodarczy i naukowy wybranych grup etnicznych wyjaśnia zmiany w strukturze zatrudnienia porównuje strukturę zatrudnienia w swoim województwie oraz innych województwach i formułuje wnioski omawia przyczyny zróżnicowania struktury zatrudnienia w wybranych województwach Polski ocenia stopę bezrobocia w swoim województwie ocenia wpływ migracji ludności ze wsi do miast na proces urbanizacji porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce oraz innych krajach i wymienia przyczyny jego zróżnicowania analizuje i ocenia na podstawie mapy ogólnogeograficznej rozmieszczenie dużych miast
--	---	---	---

<p>przemysłowych w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje znaczenie inwestycji zagranicznych w Polsce • klasyfikuje surowce mineralne • wymienia przyczyny spadku wydobywania węgla kamiennego • wymienia nazwy źródeł energii wykorzystywanych w Polsce • wymienia wady i zalety poszczególnych rodzajów elektrowni • wymienia nazwy alternatywnych źródeł energii wykorzystywanych w Polsce • wymienia nazwy usług rozwijających się w zamieszkiwanym regionie • rozróżnia rodzaje transportu • wskazuje na mapie Polski główne szlaki transportu lądowego • wymienia nazwy morskich handlowych portów w Polsce i wskazuje te porty na mapie Polski • wymienia nazwy głównych szlaków transportu śródlądowego i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy polskich miast mających swoje lotniska i wskazuje te miasta na mapie Polski • wymienia rodzaje usług, które obejmuje łączność • wymienia czynniki wpływające na rozwój telefonii komórkowej i Internetu w Polsce • wymienia przykłady walorów turystycznych Polski • wymienia atrakcje turystyczne wybranego regionu turystycznego w Polsce • wymienia przykłady towarów pochodzących z importu, z których korzysta w życiu codziennym • wymienia sposoby ograniczenia emisji gazów i pyłów do atmosfery w Polsce • wymienia źródła wytwarzania odpadów • wymienia źródła zanieczyszczania wód • rozróżnia formy ochrony przyrody w Polsce rozpoznaje i wymienia nazwy gatunków roślin i zwierząt prawnie chronionych w 	<p>wykresów i danych liczbowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie hodowli drobiu, koni i owiec w Polsce • wymienia nazwy obszarów hodowli wybranych zwierząt w Polsce i wskazuje te obszary na mapie Polski • przedstawia gospodarcze korzyści i społeczne skutki restrukturyzacji przemysłu • przedstawia przemiany w strukturze produkcji w Polsce • wymienia najlepiej rozwijające się obecnie działy produkcji przemysłowej w Polsce i zamieszkiwanym regionie • wymienia nazwy okręgów przemysłowych i wskazuje te okręgi na mapie Polski • wymienia nazwy obszarów wydobywania wybranych surowców mineralnych i wskazuje te obszary na mapie Polski • odczytuje z danych statystycznych wielkość wydobywania wybranych surowców w Polsce • wyjaśnia znaczenie gospodarcze wybranych surowców mineralnych • odczytuje z danych statystycznych i diagramów wielkość produkcji energii elektrycznej • opisuje strukturę produkcji energii elektrycznej według rodzajów elektrowni • wymienia nazwy wybranych elektrowni ciepłych i wodnych oraz wskazuje te elektrownie na gospodarczej mapie Polski • opisuje znaczenie usług we współczesnej gospodarce Polski i swojego regionu • opisuje znaczenie poszczególnych działów transportu lądowego w gospodarce kraju i swojego regionu • uzasadnia konieczność modernizacji transportu lądowego w Polsce • wyjaśnia znaczenie transportu morskiego, śródlądowego i lotniczego w gospodarce kraju • wyjaśnia przyczyny szybkiego rozwoju transportu lotniczego w Polsce • wyjaśnia znaczenie łączności 	<p>monocentryczną a aglomeracją policentryczną</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia problemy mieszkańców dużych miast • przedstawia skutki rozdrobnienia gospodarstw rolnych w Polsce • ukazuje zmiany w polskim rolnictwie po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej • wyjaśnia znaczenie produkcji roślinnej w wyżywieniu ludności kraju • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) w Polsce • wyjaśnia znaczenie produkcji zwierzęcej w wyżywieniu ludności kraju • wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu hodowli bydła i trzody chlewnej w Polsce • omawia cele tworzenia specjalnych stref ekonomicznych • wyjaśnia przyczyny przestrzennego zróżnicowania lokalizacji okręgów przemysłowych w Polsce • omawia korzyści i negatywne skutki koncentracji przemysłu • wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w przemyśle w Polsce i w zamieszkiwanym regionie • wyjaśnia znaczenie gospodarcze surowców mineralnych • analizuje strukturę wydobywania wybranych surowców mineralnych • analizuje diagramy ilustrujące wielkość wydobywania wybranych surowców w Polsce • wyjaśnia przyczyny i skutki dominacji energetyki ciepłej w Polsce • opisuje wykorzystanie wód płynących do produkcji energii elektrycznej w Polsce • wykazuje korzyści z wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł energii w Polsce • przedstawia i ocenia wpływ przemysłu energetycznego na stan środowiska przyrodniczego Polski • opisuje zmiany na rynku usług w Polsce • wyjaśnia szybki rozwój wybranych usług w Polsce i zamieszkiwanym regionie • wyjaśnia zróżnicowanie gęstości oraz jakości sieci transportu samochodowego i kolejowego w Polsce na podstawie map tematycznych i danych statystycznych • wyjaśnia potrzebę budowy nowoczesnych autostrad • wykazuje wady i zalety transportu morskiego, 	<p>w Polsce i zamieszkiwanym regionie</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce • ocenia warunki pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce • ocenia strukturę użytkowania ziemi w Polsce i porównuje ją ze strukturą w innych krajach Europy • wyjaśnia związek między żyznością gleb a rodzajem upraw • uzasadnia zróżnicowanie natężenia upraw roślin w wybranych rejonach • ocenia strukturę hodowli zwierząt gospodarskich w Polsce • ocenia towarowość polskiego rolnictwa • analizuje przyczyny i skutki prywatyzacji oraz restrukturyzacji przemysłu w Polsce • wyjaśnia związki między lokalizacją przemysłu a warunkami naturalnymi, rynkiem zbytu, szlakami komunikacyjnymi i potencjałem ludzkim • ocenia społeczne i gospodarcze korzyści utworzenia specjalnych stref ekonomicznych • uzasadnia potrzebę rozwijania nowoczesnych działów produkcji przemysłu • ocenia zasoby surowców mineralnych w Polsce na podstawie danych statystycznych • porównuje wielkość wydobywania poszczególnych surowców mineralnych w Polsce z wielkością wydobywania w innych krajach • wykazuje potrzebę racjonalnego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce • ocenia strukturę produkcji energii elektrycznej według rodzajów elektrowni w Polsce i formułuje wnioski • wykazuje znaczenie usług w tworzeniu PKB • analizuje przewóz ładunków i pasażerów w Polsce według rodzajów transportu • opisuje bariery rozwoju transportu samochodowego i kolejowego w Polsce • wykazuje wpływ gęstości oraz jakości sieci dróg kołowych i kolejowych na rozwój innych dziedzin działalności gospodarczej w Polsce • omawia na przykładach znaczenie transportu morskiego, śródlądowego i lotniczego w Polsce • omawia międzynarodowy ruch pasażerski w polskich portach morskich • wykazuje wpływ Internetu i telefonii komórkowej na
--	--	---	---

<p>Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy i wskazuje główne regiony geograficzne na mapie ogólnogeograficznej Polski w poszczególnych pasach rzeźby wymienia nazwy najważniejszych miast w poszczególnych pasach i wskazuje je na mapie Polski wymienia nazwę regionu geograficznego, w którym mieszka i wskazuje go na ogólnogeograficznej mapie Polski przedstawia źródła informacji o swoim regionie omawia tradycje regionu zamieszkania odczytuje dane statystyczne dotyczące zagadnień m.in. społecznych i gospodarczych swojego regionu opisuje atrakcje turystyczne regionu zamieszkania wymienia nazwy światowych organizacji politycznych i gospodarczych, których członkiem jest Polska 	<p>w gospodarce Polski i swojego regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie turystyki w gospodarce Polski i swojego regionu wymienia nazwy regionów oraz ośrodków turystycznych o wysokich walorach turystycznych i wskazuje je na mapie Polski opisuje polskie obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO i wskazuje je na mapie Polski wyjaśnia znaczenie handlu zagranicznego dla gospodarki Polski wymienia nazwy państw będących głównymi partnerami handlowymi Polski wymienia nazwy towarów eksportowanych i importowanych wyjaśnia przyczyny powstawania kwaśnych opadów wyjaśnia znaczenie segregacji śmieci wymienia nazwy ważniejszych parków narodowych w Polsce i wskazuje je na mapie Polski opisuje na podstawie mapy ogólnogeograficznej Polski położenie pasów rzeźby i opisuje elementy ich krajobrazów opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki w poszczególnych pasach rzeźby oraz ich związek z warunkami przyrodniczymi charakteryzuje wybrane miasta w poszczególnych pasach rzeźby opisuje na podstawie mapy ogólnogeograficznej Polski położenie swojego regionu wymienia przykłady wykorzystania skał w różnych dziedzinach życia człowieka wymienia główne rodzaje zasobów własnego regionu geograficznego: lasów, wód, gleb, surowców mineralnych oraz, korzystając z mapy, opisuje ich rozmieszczenie opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki własnego regionu geograficznego oraz ich związek z 	<p>śródlądowego i lotniczego</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie kanałów śródlądowych w Polsce charakteryzuje handlowe porty morskie w Polsce ze względu na wielkość przetadunków wykazuje wpływ transportu wodnego i lotniczego na rozwój innych dziedzin działalności gospodarczej porównuje na podstawie danych statystycznych i mapy poziom rozwoju Internetu i telefonii komórkowej w Polsce na tle wybranych krajów Europy analizuje ruch turystyczny w Polsce na podstawie danych statystycznych porównuje przyjazdy turystów i wpływy z turystyki w Polsce i wybranych krajach Europy wykazuje na przykładach walory przyrodnicze i kulturowe Polski na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej przedstawia przyczyny turystyki zagranicznej Polaków omawia na podstawie danych statystycznych bilans handlu zagranicznego Polski opisuje na podstawie danych statystycznych strukturę towarową handlu zagranicznego ocenia znaczenie handlu zagranicznego w życiu codziennym opisuje skutki kwaśnych opadów wyjaśnia przyczyny poprawy stanu czystości wód w Polsce w ostatnich latach opisuje zróżnicowanie regionalne zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego w Polsce opisuje zadania form prawnej ochrony przyrody opisuje osobliwości wybranych parków narodowych charakteryzuje na podstawie map tematycznych środowisko przyrodnicze głównych regionów geograficznych w poszczególnych pasach rzeźby wyjaśnia genezę głównych form terenu w poszczególnych pasach rzeźby charakteryzuje na podstawie map tematycznych środowisko geograficzne własnego regionu (również na podstawie obserwacji terenowych) rozpoznaje główne rodzaje skał występujących we własnym regionie i wskazuje na mapie najważniejsze obszary ich występowania wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego własnego regionu geograficznego 	<p>rozwój innych dziedzin działalności gospodarczej</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia przyczyny i skutki rozwoju technologii informacyjnej wykazuje znaczenie rozbudowy infrastruktury turystycznej dla rozwoju turystyki w Polsce ocenia walory turystyczne wybranych regionów Polski wyjaśnia znaczenie turystyki krajowej jako źródła dochodu regionu i państwa analizuje dane liczbowe dotyczące bilansu handlu zagranicznego Polski w ostatnich latach i formułuje wnioski wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego w Polsce proponuje sposoby zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska odpadami wytwarzanymi przez człowieka uzasadnia konieczność ochrony gatunkowej roślin i zwierząt uzasadnia konieczność ochrony przyrody i krajobrazu w Polsce wymienia polskie organizacje działające na rzecz ochrony przyrody i opisuje ich zadania opisuje wpływ zewnętrznych czynników rzeźbotwórczych na rzeźbę w poszczególnych pasach wykazuje związki między cechami gospodarki a warunkami przyrodniczymi w poszczególnych pasach rzeźby projektuje i opisuje na podstawie map turystycznych i tematycznych trasę podróży w wybranym fragmencie poszczególnych pasów rzeźby ocenia warunki i możliwości produkcji rolnej i przemysłowej w regionie zamieszkania analizuje, porównuje, ocenia rozmieszczenie i wielkość miast w zamieszkiwanym regionie wykazuje różnice w strukturze zatrudnienia ludności we własnym regionie opisuje formy ochrony środowiska przyrodniczego oraz proponuje konkretne działania na rzecz jego ochrony we własnym regionie projektuje i opisuje na podstawie różnych źródeł (także własnych obserwacji terenowych) trasę wycieczki po zamieszkiwanym regionie, uwzględniając walory przyrodnicze i kulturowe tego
--	---	--	--

	<p>warunkami przyrodniczymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie gospodarcze zasobów naturalnych własnego regionu • wymienia korzyści wynikające z przynależności Polski do międzynarodowych organizacji • przedstawia na podstawie danych statystycznych miejsce Polski w gospodarce światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zadania, które realizuje Polska w ramach międzynarodowych organizacji • przedstawia korzyści wynikające ze współpracy międzynarodowej 	<p>regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje potrzebę współpracy Polski z innymi krajami i udziału w różnych organizacjach międzynarodowych • ocenia skutki integracji Polski ze strukturami Unii Europejskiej i NATO
--	--	--	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności wykraczają poza program nauczania, potrafi on stosować wiedzę i umiejętności w nowych sytuacjach problemowych. Bierze udział w konkursach geograficznych i osiąga w nich sukcesy.